

Verslag

SAGEO Onderwijsdag in Marknesse

Het thema 'verbinding' was de paraplu voor deze bijeenkomst in de Noordoostpolder, in het Geomatics Business Park op 10 juni. Verbinding tussen de verschillende onderwijsniveaus en verbinding tussen onderwijs en werkgevers. Drie vragen wilde de organisatie beantwoord krijgen: 'Welke ontwikkelingen zijn er in de arbeidsmarkt?' 'Hoe ziet de onderwijsmarkt er uit?' en 'Hoe kunnen we imago en bekendheid van het vakgebied verbeteren?'

Antwoorden hoopte SAGEO te krijgen van Theo Thewessen, directeur van Geodan IT, van Joop van der Schee, hoogleraar onderwijsgeografie VU Amsterdam en van een forumdiscussie onder leiding van SAGEO's Elise van der Wulp. Natuurlijk was ook een bijdrage ingeroosterd van SAGEO-directeur Hendrik Westerbeek. Theo Thewessen schetste de kijk van Geodan IT. Het vakgebied wordt meer en meer bepaald door het netwerk. We raken 'embedded'. Een illustratie daarvan is het bericht dat de firma Ford de afstelling van auto's gaat laten optimaliseren via Google door het rijgedrag van de chauffeur bij te houden. Daarnaast ziet hij een toekomst voor sensorwebs, hoewel er nog wordt gezocht naar de juiste manier om er wat mee te doen. "Onderwijs, leid ze er voor op!" was zijn oproep.

Vervolgens onthulde Theo een bedrijfsgeheim van Geodan IT: de drie soorten competenties die het bedrijf nodig heeft om goed werk aan hun klanten te kunnen leveren:

- inzicht in het primaire proces van de klant;
- ruimtelijk denken: de informatie uit IT-systemen vertalen naar ruimte en tijd en andersom;

- ontwikkelen en beheren van geolCT oplossingen en -diensten.

Met deze competenties geeft Geodan IT invulling aan het business proces:

Kennis > Kunde > Kassa.

Binnen zijn presentatie bood Theo Thewessen ruimte aan twee bijdragen vanuit Geomatics Business Park. Stichtingsdirecteur Gert van der Burg beschreef het geomatica-toepassingsveld Eco Engineering, dat gericht is op het voorspellen van wat er waar gaat gebeuren. Voorbeeld:

het verstorende effect van slibstort op de voedselvondst van de Grote Stern. Naar zijn mening is er voor dit werk te weinig deskundig personeel beschikbaar. Hiervoor is meer aandacht nodig bij het mbo- en hbo-onderwijs.

Rick Ghauharali, commercieel-technisch manager van Ecoflight, liet zien hoe nuttig multispectrale luchtfotografie is voor het voorbereiden van archeologisch veldwerk. Doordat zichtbaar wordt waar de bomen en struiken verdrogen, kunnen bijvoorbeeld oude verkavelingspatronen

worden herkend. En dat is dan weer nuttig voor het bepalen van boorlocaties. Theo vatte zijn eigen verhaal en de bijdragen vanuit Geomatics Business Park samen door te stellen dat de sector groter en gedifferentieerder wordt. Er is meer contact met de aanpalende sectoren nodig, met het toepassingsveld van geolCT. Ruimtelijk kunnen denken en de verbinding kunnen maken met het toepassingsveld, daarin zit de meerwaarde. Tenslotte riep hij de opleidingen op om mee te doen aan Model Field Labs, die

hij omschreef als een simulatie van een praktijkomgeving ten behoeve van samenwerking en onderzoek.

Professor Joop van der Schee, Vrije Universiteit in Amsterdam, ging in op EduGIS. Dat is natuurlijk een succesverhaal met nu meer dan 350 kaartlagen gratis beschikbaar. EduGIS richt zich in de eerste plaats op het middelbaar onderwijs en is daarom een goede plek om vervolgoopleidingen te promoten. Dat kan Geschiedenis zijn, vanwege de oude kaarten in EduGIS, maar iets met geo ligt toch het meest

Als je een zeeman wilt opleiden moet hij naar de zee verlangen

Het forum (foto: Marco Verschoor, SAGEO).

Theo Thewessen (foto: Marco Verschoor, SAGEO).

voor de hand. De docent moet wel goed geïnformeerd zijn om dat te kunnen stimuleren. Joop merkt dat leerlingen geo wel interessant vinden, maar zich afvragen wat ze ermee kunnen. Daar ligt een rol voor SAGEO! Tenslotte deed Joop een beroep op de aanwezigen: EduGIS is gratis te gebruiken, maar instandhouding kost natuurlijk wel geld. Waar zijn de donoren? Hendrik Westerbeek sloot de ochtend af. Hij is drie dagen per week directeur van SAGEO en voor het overige internationaal projectleider bij het Kadaster. Hij schetste hoe in 2008 in De Rode Hoed de noodklok was geluid over het tekort aan instroom op alle onderwijsniveaus, en hoe dat vandaag de dag totaal anders ligt. Met name bij hbo en wo is de instroom aardig toegenomen, in 2010 met enkele tientallen procenten. Alleen TU Delft moest een daling incasseren. Bij het mbo is er weinig verandering. Het probleem van het moment is dat er minder vacatures zijn, terwijl het voor de werkgevers nog steeds lastig is om geschikte mensen te vinden. De positieve tendens gaat verder worden versterkt door de GO GEO-actie van SAGEO. Hendrik verwacht ook een positief resultaat van de VPRO-serie Nederland van boven, die komend najaar gaat lopen, tien afleveringen lang. Een belang-

Sensorwebs: "Onderwijs, leid ze er voor op!"

rijk onderdeel van het werk van SAGEO is het bevorderen van de samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De dit najaar te openen (?) GeoPlaza zal daarvoor het contactpunt zijn. Voor dat doel is Hendrik ook zeer geïnteresseerd in EduMapping / Job-Mapping, waarover SAGEO op 7 april een workshop in Utrecht hield. De toekomst van SAGEO is voorlopig veiliggesteld, doordat een aantal ministeries bereid is gevonden om bij te dragen. "We hebben nu Founding Fathers", zei Hendrik daarover. Een andere goede ontwikkeling is dat de organisatie GIS@MBO samen zal gaan met SAGEO.

's Middags leidde Elise van der Wulp een debat tussen de zaal, het forum en tussen forumleden onderling. De discussie cirkelde rond drie onderwerpen: studentenwerving, de zoektocht naar medewerkers met de juiste bekwaamheden, en het geo-onderwijs zelf. Pratend over de werving was men het er uiteindelijk wel over eens dat het vooral bij het mbo van groot belang is om de student al vroeg in aanraking te brengen met een interessante prak-

tijk. Maar toch: "Als je een zeeman wilt opleiden moet hij naar de zee verlangen", aldus Symen Timmermans van ROC Friese Poort.

Een aantal werkgevers is er de afgelopen jaren toe overgegaan om zelf dan maar mensen te gaan opleiden. Kadaster heeft dat gedaan, en ook Facto Geo Meetdienst en Geodan IT pakken het zo aan. Daarmee wordt gedeeltelijk in de tekorten aan geo-technici voorzien. René Bruinink van Geodan IT stelde: "Een geo-achtergrond helpt, maar de persoonlijkheid van de sollicitant is nu belangrijker dan de technische kennis. Ze krijgen bij ons een jaar een interne opleiding."

Professor Arnold Bregt van Wageningen University leverde de laatste bijdrage. Hij beperkte zich tot het opsommen van mooie uitspraken die hem deze dag waren opgevallen. Daarnaast concludeerde

hij, het geheel overziend, dat we er nog niet goed uitkomen. De partijen zijn te verschillend. Maar aan

dat nadeel zit een voordeel: diversiteit. Voorlopig moeten we het volgens Arnold daarvan hebben. Het geo-vakgebied probeert zichzelf te structureren en dat is een proces van lange adem. ♥

Frans Rip, redacteur